

คำนำ

โครงการสอนรายวิชาศิลปะ รหัสวิชา ศ ๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะด้านศิลปะ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาศิลปะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ การปฏิบัติจริง การคิดวิเคราะห์ การสื่อสารความคิดและความรู้สึกผ่านผลงานศิลปะ ตลอดจนส่งเสริมจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทยและศิลปวัฒนธรรมสากล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

โครงการสอนฉบับนี้ประกอบด้วยสาระสำคัญ ได้แก่ คำอธิบายรายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล เพื่อใช้เป็นกรอบในการวางแผนและดำเนินการจัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงการสอนฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อศิลปะ ตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและสร้างสรรค์

นางสาวศศิวิมล บุญยืน

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

	คำอธิบายรายวิชา	
รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๑	ดนตรี นาฏศิลป์ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๑	๑ หน่วยกิต	๒คาบ/สัปดาห์

ศึกษาและทำความเข้าใจเพื่อสามารถอธิบายเรื่อง ประวัติความเป็นมาของดนตรีไทยที่มีวิวัฒนาการมาอย่างยาวนาน เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และการเปลี่ยนแปลงทางดนตรี ประเภทของวงดนตรีไทยต่าง ๆ บทบาทของดนตรีในวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่มีรูปแบบและลักษณะที่มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันออกไป รวมถึงทฤษฎีดนตรีสากลต่าง ๆ

ศึกษาและฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย ได้แก่ ซอด้วง ซออู้ จะเข้ ขลุ่ยเพียงออ ระนาดเอก ฆ้องวงใหญ่ และเครื่องดนตรีสากล ได้แก่ กีตาร์ ได้อย่างถูกวิธีและไพเราะ สามารถขับร้องบทเพลงได้ทั้งเพลงไทยและเพลงสากล และพัฒนาความสามารถไปประกอบอาชีพด้านดนตรีหรือบุคคลที่มีบทบาทนธุรกิจบันเทิง

ศึกษาและเห็นคุณค่าของการปฏิบัติเครื่องดนตรีอย่างสนุกสนาน เกิดความซาบซึ้ง และชื่นชมในดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	
ตัวชี้วัดระหว่าง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ศ ๒.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๕, ม.๒/๖	ศ ๒.๑ ม.๒/๓, ม.๒/๔, ม.๒/๗
ศ ๒.๒ ม.๒/๑	ศ ๒.๒ ม.๒/๒
ศ ๓.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๓, ม.๒/๔, ม.๒/๕,	ศ. ๓.๑ ม.๒/๒
ศ ๓.๒ ม. ๒/๒, ม.๒/๓	ศ ๓.๒ ม.๒/๑
รวม ๑๒ ตัวชี้วัด	รวม ๕ ตัวชี้วัด
รวม ๑๗ ตัวชี้วัด	

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
วิชา ดนตรี นาฏศิลป์ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

จำนวน ๑ หน่วยกิต
เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๑	ดนตรีนวัฒนวัฒนธรรมไทยและต่างประเทศ	๔
๒	การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยและการขับร้องเพลงไทยเบื้องต้น	๔
๓	การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลและการขับร้องเพลงสากล	๕
๔	ฟังเพลงไพเราะวิเคราะห์บทเพลง	๔
๕	อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการบันเทิง	๒
๖	ความสัมพันธ์ของนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่เป็นภูมิปัญญาไทย	๔
๗	หลากหลายลีลานาฏศิลป์	๖
๘	นาฏศิลป์ตะวันออก	๙
สอบกลางภาคเรียน		๑
สอบปลายภาคเรียน		๑
รวม		๔๐

วิชา ดนตรี นาฏศิลป์ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

จำนวน ๑ หน่วยกิต

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ จัดการ เรียนรู้	ตัวชี้วัด															เวลา (ชม.)	
		มฐ. ศ ๒.๑						มฐ. ศ ๒.๒		มฐ. ศ ๓.๑					มฐ. ศ ๓.๒			
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๑	๒	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓
๑. ดนตรีในวัฒนธรรม ไทยและต่างประเทศ	แผนที่ ๑								√									๔
	แผนที่ ๒								√									
	แผนที่ ๓								√									
	แผนที่ ๔	√							√									
๒. ทักษะการเล่น ดนตรีและการขับร้อง เพลงไทย	แผนที่ ๕		√				√											๔
	แผนที่ ๖		√		√													
	แผนที่ ๗		√		√													
	แผนที่ ๘		√		√		√											
๓. ทักษะการเล่น ดนตรีและการขับร้อง เพลงสากล	แผนที่ ๙		√		√		√											๕
	แผนที่ ๑๐		√		√		√											
	แผนที่ ๑๑		√		√													
	แผนที่ ๑๒		√				√											
	แผนที่ ๑๓		√		√		√											
ฟังไพเราะวิเคราะห์บท เพลง	แผนที่ ๑๔					√												๔
	แผนที่ ๑๕					√												
	แผนที่ ๑๖	√		√		√			√									
	แผนที่ ๑๗	√		√		√			√									
๕. อาชีพที่เกี่ยวข้อง กับการบันเทิง	แผนที่ ๑๘						√											๒
	แผนที่ ๑๙						√											
สอบกลางภาค	แผนที่ ๒๐	√	√	√	√	√	√	√	√									๑
๖. ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและภูมิ ปัญญาไทยในนาฏศิลป์ ไทย	แผนที่ ๒๑													√				๔
	แผนที่ ๒๒													√				
	แผนที่ ๒๓														√			
	แผนที่ ๒๔									√				√	√			

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ จัดการ เรียนรู้	ตัวชี้วัด															เวลา (ชม.)		
		มฐ. ศ ๒.๑							มฐ. ศ ๒.๒		มฐ. ศ ๓.๑					มฐ. ศ ๓.๒			
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๑	๒	๑	๒	๓	๔	๕	๑		๒	๓
๗. หลากหลายลีลา นาฏศิลป์	แผนที่ ๒๕																✓		๖
	แผนที่ ๒๖																✓		
	แผนที่ ๒๗												✓				✓		
	แผนที่ ๒๘											✓		✓			✓		
	แผนที่ ๒๙											✓					✓		
	แผนที่ ๓๐												✓		✓				
๘. นาฏศิลป์ ตะวันออก	แผนที่ ๓๑																	✓	๗
	แผนที่ ๓๒																	✓	
	แผนที่ ๓๓															✓		✓	
	แผนที่ ๓๔																	✓	
	แผนที่ ๓๕															✓		✓	
	แผนที่ ๓๖																	✓	
	แผนที่ ๓๗																	✓	
	แผนที่ ๓๘																	✓	
	แผนที่ ๓๙															✓		✓	
สอบสอปลายภาค	แผนที่ ๔๐											✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๑
		รวม																	๔๐

โครงสร้างวิชา ดนตรี นาฏศิลป์ ๒

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

จำนวน ๑ หน่วยกิต เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน	ภาระ/ชิ้นงาน
๑	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ดนตรีในวัฒนธรรมไทย และต่างประเทศ	๑. เปรียบเทียบการใช้องค์ประกอบ ดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน (ศ ๒.๑ ม.๒/๑) ๒. บรรยายบทบาทและอิทธิพลของ ดนตรีในวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ (ศ ๒.๒ ม.๒/๑) ๓. บรรยายอิทธิพลของวัฒนธรรมและ เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่มีต่อ รูปแบบของดนตรีในประเทศไทย (ศ ๒.๒ ม.๒/๒)	๑. วิวัฒนาการของ ดนตรีไทย ๒. ดนตรีในวัฒนธรรม ต่างประเทศ	๔	๑๐	๑. ใบงานเรื่อง สืบค้นวงดนตรีที่อยู่ในยุค ก่อนสุโขทัยถึงสมัยอยุธยา ๒. ใบงานเรื่อง ดนตรีไทยในสมัย รัตนโกสินทร์ ๓. ใบงานเรื่อง What if? ๔. ใบงานเรื่อง จริงหรือเท็จดนตรีอาเซียน
๒	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การปฏิบัติเครื่องดนตรี ไทยและการขับร้อง เพลงไทยเบื้องต้น	๑. อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทยและสากล ที่มีเครื่องหมายแปลงเสียง (ศ ๒.๑ ม.๒/๒) ๒. ร้องเพลง และเล่นดนตรีเดี่ยว และ รวมวง (ศ ๒.๑ ม.๒/๔)	๑. หลักการปฏิบัติเครื่อง ดนตรีไทยเบื้องต้น ๒. หลักการขับร้องเพลง ไทยเบื้องต้น	๔	๑๐	๑. ใบงานเรื่อง การประเมินทักษะของ ตนเองต่อการบรรเลงดนตรีไทย ๒. ใบงานเรื่อง สอนเพื่อนบรรเลงเครื่อง ดนตรี ๓. ใบงานเรื่อง การสร้างสรรค์แบบฝึกหัด การออกเสียง

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน	ภาระ/ชิ้นงาน
		๓. ประเมิน พัฒนาการทักษะทางดนตรีของตนเองหลังจากการฝึกปฏิบัติ (ศ ๒.๑ ม.๒/๖)				
๓	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ การปฏิบัติเครื่องดนตรี สากลและการขับร้อง เพลงสากล	๑. อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทยและสากล ที่มีเครื่องหมายแปลงเสียง (ศ ๒.๑ ม.๒/๒) ๒. ร้องเพลง และเล่นดนตรีเดี่ยว และ รวมวง (ศ ๒.๑ ม.๒/๔) ๓. ประเมิน พัฒนาการทักษะทาง ดนตรีของตนเองหลังจากการฝึก ปฏิบัติ (ศ ๒.๑ ม.๒/๖)	๑. หลักการปฏิบัติเครื่อง ดนตรีสากลเบื้องต้น ๒. หลักการขับร้องเพลง สากลเบื้องต้น	๕	๑๐	๑. ใบงานเรื่อง การประเมินทักษะการ บรรเลงกีตาร์ ๒. ใบงานเรื่อง การประเมินทักษะการ บรรเลงคอร์ด ๓. ใบงานเรื่อง การสร้างสรรค์การแสดงรวม วงกีตาร์ ๔. ใบงานเรื่อง การตรวจเช็คระดับเสียงของ ตนเอง
๔	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ฟังเพลงไพเราะ วิเคราะห์บทเพลง	๑. เปรียบเทียบการใช้องค์ประกอบ ดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน (ศ ๒.๑ ม.๒/๑) ๒. ระบุปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการ สร้างสรรค์งานดนตรี (ศ ๒.๑ ม.๒/๓)	๑. หลักการฟังและ วิเคราะห์เพลงไทย ๒. หลักการฟังและ วิเคราะห์เพลงสากล	๔	๑๐	๑. ใบงานเรื่อง การอธิบายความรู้สึกของตน ต่อเพลงไทย ๒. ใบงานเรื่อง การอธิบายความรู้สึกของตน ต่อเพลงสากล ๓. ใบงานเรื่อง การวิเคราะห์เพลงยามเย็น

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน	ภาระ/ชิ้นงาน
		๓. บรรยายอารมณ์ของเพลง และ ความรู้สึกที่มีต่อบทเพลงที่ฟัง (ศ ๒.๑ ม.๒/๕) ๔. ประเมิน พัฒนาการทักษะทาง ดนตรีของตนเองหลังจากการฝึก ปฏิบัติ (ศ ๒.๑ ม.๒/๖) ๕. บรรยายบทบาทและอิทธิพลของ ดนตรีในวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ (ศ ๒.๒ ม.๒/๑)				
๕	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการ บันเทิง	๑. ระบุอาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ดนตรีและบทบาทของดนตรีในธุรกิจ บันเทิง (ศ ๒.๑ ม.๒/๗)	๑. อาชีพทางด้านดนตรี ๒. บทบาทของดนตรีใน ธุรกิจบันเทิง	๒	๕	๑. ใบงานเรื่อง อาชีพทางดนตรีนอกหนังสือ เรียน
๖	สอบกลางภาค	ศ ๒.๑ ม. ๒/๑, ศ ๒.๑ ม. ๒/๒, ศ ๒.๑ ม. ๒/๓, ศ ๒.๑ ม. ๒/๔, ศ ๒.๑ ม. ๒/๕, ศ ๒.๑ ม. ๒/๖, ศ ๒.๑ ม. ๒/๗, ศ ๒.๒ ม. ๒/๑, ศ ๒.๒ ม.๒/๒	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔	๑	๒๐	แบบทดสอบกลางภาค

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน	ภาระ/ชิ้นงาน
๗	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ความสัมพันธ์ของ นาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และ วัฒนธรรมที่เป็นภูมิ ปัญญาไทย	๑. อธิบายการบูรณาการศิลปะแขนง อื่น ๆ กับการแสดง (ศ ๓.๑ ม.๒/๑) ๒. เชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่าง นาฏศิลป์และการละคร กับสาระการ เรียนรู้อื่น ๆ (ศ ๓.๑ ม.๒/๕) ๓. เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการ แสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ (ศ ๓.๒ ม.๒/๑)	๑. ความสัมพันธ์ระหว่าง นาฏศิลป์และการละคร กับวิชาอื่น ๆ ๒. ความสัมพันธ์ระหว่าง นาฏศิลป์และการละคร กับประเพณีวัฒนธรรม ๓. ความสัมพันธ์ระหว่าง นาฏศิลป์และการละคร กับศิลปะแขนงต่าง ๆ	๔	๕	๑. ใบงานเรื่อง ร้องเนื้อร้องนาฏศิลป์ไทย ๒. ใบงานเรื่อง ความเกี่ยวข้องของนาฏศิลป์ กับวิชาอื่น ๓. ใบงานเรื่อง ความสัมพันธ์ของงาน นาฏศิลป์
๘	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ หลากหลายลีลา นาฏศิลป์	๑. วิเคราะห์การแสดงของตนเองและ ผู้อื่น โดยใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ ทางการละครที่เหมาะสม (ศ ๓.๑ ม.๒/๓) ๒. เสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงการ แสดง (ศ ๓.๑ ม.๒/๔) ๓. ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์ นาฏศิลป์ พื้นบ้าน ละครไทย ละครพื้นบ้าน หรือ มหรสพอื่นที่เคยนิยมกันในอดีต (ศ ๓.๒ ม.๒/๒)	๑. รวบรวมมาตรฐาน ๒. นาฏศิลป์พื้นเมืองที่ แสดงเป็นเรื่องราว ๓. หลักการวิจารณ์การ แสดงนาฏศิลป์ไทย	๖	๕	๑. ใบงานเรื่อง การประเมินทักษะการรำ ของตนเอง ๒. ใบงานเรื่อง การออกแบบการแสดงให้ เหมาะสมกับยุคสมัย ๓. ใบงานเรื่อง การออกแบบการแสดง นาฏศิลป์ของตนเองตามยุคสมัยปัจจุบัน ๔. ใบงานเรื่อง การสร้างเกณฑ์การประเมิน การแสดงนาฏศิลป์

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน	ภาระ/ชิ้นงาน
		๔. สร้างสรรค์การแสดงโดยใช้ องค์ประกอบนาฏศิลป์และการละคร (ศ ๓.๑ ม.๒/๒)				
๙	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ นาฏศิลป์ตะวันตก	๑. อธิบายอิทธิพลของวัฒนธรรมที่มี ผลต่อเนื้อหาของละคร (ศ ๓.๒ ม.๒/๓) ๒. เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการ แสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ (ศ ๓.๒ ม.๒/๑)	๑. นาฏศิลป์ตะวันตก	๙	๕	๑. ใบงานเรื่อง การสืบค้นวัฒนธรรมอินเดีย ๒. ใบงานเรื่อง การรับชมและเล่าเรื่องราว ๓. ใบงานเรื่อง การออกข้อสอบเกี่ยวกับการ แสดงโนรา-ชาตรี ๔. ใบงานเรื่อง การเขียนแผนผังความคิด การแสดงละครรำ
๑๐	สอบปลายภาค	ศ ๓.๑ ม.๒/๑, ศ ๓.๑ ม.๒/๒, ศ ๓.๑ ม.๒/๓, ศ ๓.๑ ม. ๒/๔, ศ ๓.๑ ม.๒/๕, ศ ๓.๒ ม.๒/๑, ศ ๓.๒ ม.๒/๒, ศ ๓.๒ ม.๒/๓	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘	๑	๒๐	แบบทดสอบปลายภาค